وەڵامێکی کورت بۆ بابەتە درێژەکەی موحسین کەریم ... سەردار عەبدوڵا حەمە

دوا بابەتی هاوڕێ موحسین کەریم سەبارەت بە شەڕی موسڵ بە ناوی " شەڕی موسڵ و هەڵوێستە جیاوازەکان ' بوو وەک خۆشی لە فەیسبووک تاکیدی لەوە دەکردەوە پێش بڵاو بوونەوەی ووتارەکە دەیوت وتارەکە درێژە هیوا دارم وەختان هەبێت بۆ خوێندەوەی ، منیش وەختم بۆ داناو خوێندمەوە .

لە گەڵ ئەوەدا ئەم هاوڕێ یە کەمەڵێک زانیاری تازەی کردبووە ناو بابەتەکەیەوە و خۆ ی ماندوو کردووە بە کۆکردنەوەی ئەو زانیاریانە کە جێگای دەست خۆشیە وهیوای ماندوو نەبوونی بۆ دەخوازم بەڵام سەرەنجام هەر هاتەوە سەر هەمان هەڵوێستی پێشووی خۆی وحیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و کوردستان سەبارەت بە شەڕی موسڵ بەڵام ئەمجارە ڕەخنەی لە حەمیدی تەقوایی و ڕەحمانی حسین زادەش گرت (کە من ناچمە سەر ئەم لایەنە) ، وکەمەڵێی فاکتی لە نوسینەکانی مەنسور حیکمەتی هێناوەتەوە بۆ سەلماندنی دروستی هەڵوێستەکەی خۆی و یەکلا کردنەوەی هەڵوێستەکان سەبارەت بە شەڕی موسڵ.(من دەچمە سەر ئەو لایەنە لە نوسینەکەی).

ئەوەی من لەو فاکتانە تێگەیشتم سەلماندنی نادروستی هەڵوێستەکەی خۆی و حککع وحکک (حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان) بوو من هەوڵ دەدەم هەر لەو فاکتانە ئەو نادروستیە بدۆزمەوە پاشان دێمە سەر هەندێ گۆڕانکاری نوێ کە بووەتە هۆی ئەو هەڵوێتسگیریەیان.

موحسین دەڵێ:"لەجەنگی ئەفغانستاندا مەنسوری حکمەت داوای وەستانی جەنگی نەکرد ؟بەپێچەوانەی جەنگی ئەمریکاوە لەدژی عێراق لەساڵی ١٩٩١، لە جەنگی ئەفغانستاندا مەنسوری حکمەت داوای وەستانی شەڕی نەکرد" هەر خۆی هۆکاری ئەمەی ووتووە وە دەڵێت :چونکە بە پێچەوانەی عێراقەوە کە هیچ جەنگێکی لەدژی ئەمریکا ڕانەگەیاندبوو، قاعیدە هێرشێکی تیرۆریستی لەناو خاکی ئەمریکا خۆیدا ئەنجام دابووکە هەزاران کەسی مەدەنی و بێتاوانی کردبووە قوربانی.."

باشە ئەگەر ئەمە هۆکار بێت بۆ ئەوەی مەنسوری حیکمەت داوای وەستانی ئەو جەنگەی نەکرد لە دژی تاڵیبان ئەی بۆ مەگەر داعش هێرشی نەکردوە بۆ سەر خەڵکی ئەمریکاو ئەمجارە بگرە زۆر

فراوانتریش هێرشی کردە سەر خەڵکی مەدەنی لە ئەمریکاو کەنەدا
وز□ر□ب□ی ئەوروپاش کەوايە ئەگەر مەنسوری حیکمەت بمایە لە ژیاندا
دەیگووت ئەم شەڕە دەبێ بوەستی لە کاتێکا هەمان هۆکار بۆ ئەمڕۆش
لە ئارادایە. من دەزانم مەنسور حیکمەت ئەم شەڕەی کە ئەوکاتە لە
ئارادا بوو بە شەڕی دوو قتبی تیرۆریستی ناساند پێویستە هێزی
موتەمدینی دنیا و بزووتنەوەی دژی جەنگ بێت ئە و شەرە ڕابگرێ بە
شێوەکی مەبدەئی بەڵام کاتێک هێرشە سەربازیەکەش کرا یە سەر
ئەفغانستان ئەو نەیووت شەڕەکەتان بوەستینن چونکە هێزی دژی جەنگ
نەیتوانی بێتە مەیدان لەو سەرد□م□دا شەڕەکە ڕاگرێ وەک بەدیلی
سێیەم خۆی بچەسپێنێ ئیتر لە ناو بردنی تال□یبان ئەوەندە پێویست
بوو هێرشە سەربازیەکەی مەحکوم نەکرد کە ئەمەریکا و هاوپەیمانانی
کردیانە سەر ئەفغانستان بەڵام ئەو لە گەڵ بۆمبارانی خەڵکی
مەدەنیدا نەبوو . بە بەبڕوای من ئەمڕۆ خەتەری داعیش زۆر لە
خەتەری تال□یبان وقاعیدەی ئەوسا زیاترە ئەو هێزی سیێەمەشمان نیە
لە مەیداندا ئەی چی بکەین‌هێرشی سەربازیش دەستی پێ کردووە ؟ ئایا
دەکرێ بلێن با ئەم شەڕە بوەستێنن تا هێزی خەڵک ئامادد□ دەکەین هەر
چەند کاری زۆری دەوێ؟کۆمەڵگای بەشەری دوو دوژمنی گەورەی هەیە لە
لایەک داعیش وئیسلامی سیاسی تیرۆریست لە لاکەی ترەوە هێزە
ئیمپریالیستەکان بە سەرکردایەتی ئەمەریکا وجەمسەرکانی روسیا
وئێران وچین. ئەم جەمسەرانەی دووەم دەیانەوێ لە دژی داعیش هێرشی
سەربازی بکەن دروستە بڵێین ئێوە ئەم شەڕەتان ڕاگرن چونکە
هەردووکتان دوژمنی خەڵکن ، ئەوە وەک ئەوە یە مالەکەت ئاگری
گرتووە و بەهۆی دراوسێیەکەتەوە کەچی دراوسێیەکەی تر کە هەر دۆستت
نیە دێت ئاگرەکە خامۆش بکا پێی بڵێی تۆ هەقت نەبێ دۆستەکانمان
دێن بۆ کۆمەکەم ئێستا خۆ تۆش دۆستم نیت!،ئاخر ئەمە ئاگرە هەرکەسێ
دەیەوێ بیکۆژێنێتەوە با بیکۆژێنێتەوە دواتر کاری خۆم لە گەڵ
ئەودا یەکلایی دەکەمەوە ، دەقیقەن ئێستاش وایە. داعیش خەتریەکەی
لەوەدایە کە دەیەوێت یاساو رێسای ١٥٠٠ ساڵ پێش ئیستا بە سەر
کۆمەڵگای جیهاندا بسەپێنێ لە ڕێگای داگیر کردنەوە ئەوەی دژی
بوەستێت ئاگری تێبەردەدات وقەتل وعامی دەکات ئایا هەرکەسێ لە دژی
ئەم ئاگرە بێت خراپە؟ نەخێر.. زۆر جار قسەیەکی باو هەیە دەڵی لە
نێوان خراپ و خراپتر کامیان هەڵدەبژێری تۆ ناکرێ بڵیێ هیچ کامیان
لە کاتێکا هەر ئەو دوو هەڵبژارەیەت دەداتێ تۆ ناتوانێ بڵێی باشم
دەوێ لە کاتێکا باش لە هەلبژاردنەکەدا نیە ئەمە مەنتیقە، بەڵام
ئەگەر پێیان ووتی لە نێوان خراپ و باش کامیان هەڵدەبژێری بێ
گومان دەڵێی باش هەڵدەبژێرم . ئەمەریکا سەرجەم جەمسەرکان بە
وەکیلەکانیانیشەوە لایەنە خراپەکەن مەرامی خۆیان هەیە لەم شەڕەدا

بەڵام داعیش خراپترەکەیە ، لایەنە باشەکەش بەرەی سێیەمە واتە هیزی دژە جەنگ خەڵکی موتەمەدینی دونیا بەڵام بە داخەوە ئەم بەرەمان ئەو هەزەی نیە کە بتوانێ لە ئیستادا لە بەرانبەر خراپ و خراپترەکەدا سەنگ و قورسایی هەبێت ببوبێتە هەلبژاردەیەک یا لەوانەیە ئەم بەرەیە شەڕ لە دژی داعیش بە کارێکی خراپ نەزانێ . من ئەوەش دەزانم کە جەنگ درێژەی سیاسەتە ، جەمسەرەکان بە دوای ئامانجی خۆیانەوەن کە دابەش کردنەوەی سەرلە نوێ ناوچەکە وجیهانە بەڵام ئێستا لە بژاردەی خراپەکەیە مەنسوری حیکمەت لەم مەنتیقەوە بوو داوای وەستانی شەڕەکەی دژی تاڵیبان وقاعیدەی نەکردچونکە هەزی سێەم بژاردە باشەکە نەیتوانی کاری خۆی ئەنجام بدات من لە گەڵ ئەوەشدام تەنها ئەم هەزە دەتوانێ کۆتایی بە تیرۆرزم بێنی بە یەکجاری بەڵام دەبێ کاری بۆ بکرێ .

موحسین خۆی پەرەگرإفێکی مەنسور حیکمەت دەهێنێتەوە دواتریش قسەی خۆی لە سەر پەرەگرافەکە دەکا وەک ئەو دەڵیت: “کەمێک بۆ باسەکەمان دەکا ”ئەمەش پەرەگرافەکەی مەنسورحیکمەتە”هەڵوەستی مەبدەئی بەشداریکردنە لەهاوشانی ئۆپۆزیسیۆنی پێشڕەوی ئەفغانستان بۆ روخاندنی تاڵیبان لەجێرگەی هەلومەرجی ئێستا و بەرقەرارکردنی دەوڵەتێکی هەڵبژێردراوی خەڵکە لەم ووڵاتەدادەبێ ئەمە بەسەر ڕۆژاواو ئەمریکاو نەتەوە یەکگرتوەکاندا بسەپێنرێ

کاری یەکەم و مەبدەئیی کەمەنیستەکان و بزوتنەوەی بەرەنگاریی جەماوەری ئازادیخوازی دنیا ئەوەیە کە لەپاڵ ئۆپۆزیسیۆنی پێشڕەوو ئازادیخوازی ئەو ووڵاتەدا بوەستێ و بجەنگێ بۆ روخاندنی تاڵیبان .هەروەها هەوڵیش بدات ئەمە بەسەر ئەمریکاو ڕۆژاوادا کە شەیپوری جەنگەکیان بەناوی جەنگی دژی تیرۆرەوە راگەیاندبوو بەسەر نەتەوە یەکگرتوەکاندا بسەپێنێ .ئەنجا موحسین خۆی دەڵیت : “کەواتە سەرەتا مەنسوری حیکمەت هەڵوەستی مەبدەئی ومەتلوب وەکو بژاردەی یەکەم پێشنیار دەکا. پاشان بژاردەی دووەم دەخاتە ڕوو کە هێرشی سەربازیە بۆ سەر تالیبان وئەفغانستان”.

دەی باشە هەر ئەمە پێچەوانەی هەڵوەستی ئێوە نیە هاورێ موحسین ؟ بەوەی ئێوە تەنها بژاردەی یەکەمتان هەلبژاردوە لە شەڕی موسڵدا یا ئەم بژاردەیە یا وەستانی شەڕ بەوەی دەڵین ئەم شەڕە بوەستێ لە کاتیکا مەنسوری حیکمەت دوو بژاردەی هەبوو نەیووت ئەو شەڕە بوەستێ لە ئەفغانستان ، هەر ئەم پەرەگرافەی مەنسور حیکمەت بەڵگەیە بۆ ڕاستی قسەکەی من کە دەڵیت: “شەڕ راگەیاندنی هیچ کەسێك، تەنانەت ئەمریکاو ڕۆژاواش، لەدژی تاڵیبان ناکرێ مەحکوم بکریت”

موحسین کەریم لە جێگایەکدا بەڵگەی ئەوە دەهێنێتەوە کە بارو دۆخی ئەوکاتەی ئەفغانستان جیاواز بوو ،تا بتوانێ پاساوێک بێنێتەوە بۆ

هەڵوێستەکەی ئێستای خۆیان ، باشە من دەپرسم ئەگەر بارودۆخەکەت پێ جیاوازە بۆچی ئەم هەموو پەرەگرافەی مەنسور حیکمەت دهێنیتەوە تا لەو رێگەیەوە بتوانی حەسمی هەڵوێستەکەی خۆتانی پێ بکەیت ئەم سەرئێشەیە بۆچی ؟
موحسین دەڵێت :"ئەوەی ئەمریکاو ناتۆ لە ئەفغانستاندا کردیان و هێشتاش بەردەوامن، روخاندنی کۆمەڵگاو مرۆق و ئیرادەی خەڵکی ئەفغانستان بوو لەپاڵ لابردنی تاڵیبان و قاعیدە لەسەر کورسی حوکم کە خۆیان دایان نابوون و هێنانی کۆمەڵێك تاڵیبان وقاعیدەی تر بەسەر حوکم " هاورێ موحسین پێشبینی ئەوە دەکا دوای شەڕ ، موسڵیش وەک ئەفغانستانی لێ دێ . بۆیە داوای وەستانی ئەم شەڕە دەکات .
بەڵام من دەپرسم ئەفغانستانی ئێستا باشترە یا ئەفغانستانی سەردەمی حوکمی تاڵیبان ؟ لە کاتێکا سەردەمی حوکمی تاڵیبان وەک سەردەمی حوکمی ئێستای داعش وایە لە موسڵدا ، چاو لە ئەفغانستانی دوای حوکمی تاڵیبان بکە چەندە جیاوزاترە ؟! ڕاستە هێشتا شەڕ هەیە و کوشتار هەیە ، ڕاستە چەندین حیزبی کۆنەپەرست و ئیسلامی سیاسی هەیە بەڵام لەولاشەوە چەندین ڕێکخراوەی سیاسی هەیە زۆریشیان چەپ و ئازادی خوازن ، زۆر رێکخراوی مەدەنی ورێکخراوی ژنان هەن کە زۆر جەسورانە بەرگری لە مافی مرۆق و مافی ژن دەکەن بە ئازادانە بزووتنەوەی ناڕەزایەتی لە دژی کوشتنی ژنان ولاقەی ژنان بەشێوەیەکی گەورە بەڕێی دەخەن ، لە سەر پێشێل کردنی ئازادی سیاسی خەلکی ناڕەزایەتی دەکەن ، میدیای سەربەخۆ لەوێ کاردەکەن ، رەخنە لە دەسەلاتی ئێستا دەگرن … کوا ئەمانە هەبوون لە سەردەمی حوکمی تاڵیبان . بە من ئەگەر بارودۆخەکە ی موسڵ لە دوای شەڕ وەک ئیستاێ ئەفغانستانی لی بێت باشترە لە بارودۆخی ئێستای ژێر حوکمی داعش بۆیە ناکرێ ئەم تەجروبەی ئەفغانستان ببێتە بەڵگە بۆ داوا کردنی وەستانی شەڕی ئێستای موسڵ .
چاوکەن موحسین دەڵێت :" شەڕێك مەحکوم نیە کە لەپاڵ کوشتنی هەر تیرۆریستێکدا چەندین مناڵ و خەڵکی مەدەنی نەکوژرێن و دەیان هەزاریان لەژێر مووشەکباراندا گەمارۆ نەدرێن و لە سەرەی مەرگدا چاوەڕێی چارەنوسی خۆیان نەکەن ماڵ و گەڕەك و خوێندنگاو خەستەخانەو وێستگەکانی ئاوو کارەبا خاپوور و وێران نەکرێن “.
لێرەدا ئەو ڕاستیە بڵێم موحسین زۆر هیومانیستە زۆر دەگرانە بە کوشتنی خەڵکی سیڤیل بە ڕادەیەک هیومانیستە کە تەنها بە ئەو خەڵکە دەگرانە کە لە شەرەکەدا دەکوژرێن بۆیە داوای وەستانی شەڕ دەکات بەڵام هیومانیست نابێت کاتێک داعش تا بمینێ زۆر لەوە زیاتر خەڵک دەکوژێ بە خۆ تەقاندنەوە و بە ئەتەمبیلی بۆمبڕێژکراو بە پێ لاماری وەحشیانە بە سەر خەلکی مەدەنی بە ئاگر تێبەردانی خەڵکی سیڤیل بە

کەنیزە کردنی ژنان وئەو هەموو کوشتن سەر بڕینە ،هیچ رێزیک بۆ یاسا ورێسای ئینسانی دانانێت حوکمی یاسا قورەیشیەکان بەسەر سەرتاپای ئەو کۆمەڵگایاندا دا دەسەپینێ کە سادە ترین ماف بۆ ئینسان بە ڕەوا و بە رەسمی ناناسێ (دیارە من ناڵیم موحسین وای وتووە بەڵام تاکتیکی وەستانی جەنگ ئە ومانایە دەبەخشێ)، مەنسوری حیکمەت لە بەر ئەوە بوو داوای وەستانی هێرشی سەربازی نەکرد بەڵام داوای وەستانی بۆمبارانی خەلکی مەدەنی دەکرد کەچی ئێوە لە بەر بۆمبارانی خەلکی مەدەنی داوای وەستانی شەڕ دەکەن. لێرەدا هەقمە بپرسم هاورێ گیان بۆچی ئێوە زۆر ستایشی کۆبانی دەکەن ؟مەگەر لە کۆبانی خەڵکی سیفیل نەکوژرا و شار خاپور نەکرا هەر خودی فرۆکەکانی ئەمەریکا و هاوپەیمانان شاریان تەخت نەکرد زیاتریش لە ئێستا ی شەڕی موسڵ ؟بۆ هەر ئەو کاتە پێشمەرگەی پارتی ویەکێتی نەچوون بۆ کۆمەک و شەرکردن ؟ یەپە ژە و یەپەگە مەگەر شەڕیان نەکرد ؟خۆ ئەمانە شەڕی وەکالەتیان دەکرد ؟بۆ ستایشی ئەو شەڕە تان کرد و داوای وەستانیتان نەکرد ؟ یا بۆ داوای وەستانی شەڕەکانی تری وەک شەڕی رومادی و تکریت وفەلوجەومەنبەج تان نەکرد ؟خۆ لە شەری کۆنترۆل کردنەوەی ئەو شارانەدا هێزی خەڵک لە مەیداندا نەبوو جگە لە کۆبانی ئەو هێزە هەبوو ئەویش ئەگەر بۆمبارانی هاوپەیمانان و پیشمەرگە نەبوایە ئەویش کۆنترۆل دەکرا لە لایەن داعشەوە ، لە کاتێکا جەمسەری شەڕکەرەکان هەر ئەوانەن ئەمڕۆ شەڕی موسڵ دەکەن بە ڕاستەو خۆ یا بە وەکالەت ،ئەمەیە دەڵین بانێکە و دوو هەوا.!!!

من پێم وایە ئەمجۆرە هەڵوێستانە پاسیفیستانەیە و هێزی هەردوو حیزبی حککع وحککەی زەعیفتر دەکات بەوەی ژمارەیەکی تر لە کادران ئەندامانی ئەم حیزبانە وچەندین کادیر ولایەنگری تری کۆمۆنیزمی کرێکاری دەرەوەی هەردوو حزب کە دڵیان بەو حیزبانە خۆش بوو کەوتنە بەرەیە کی تری بەرانبەر هەردوو حیزبەوە متمانەیان کەمتر بوو□ تەوە پێ یان کە سەرجەم بزووتنەوەی کۆمۆنیزمی کرێکاری لیی زەرەرمەندە . وەک چۆن ڕا بەرانی (حیزبی حیکمەتیست_ خەتی رەسمی) هەمان هەڵوێستی حککع وحککەیان هەیە کە پێشتریش لەم جۆرە بۆچوون و هەڵوێستانەیان بووە کە دیارە بووە هۆی زیاتر بچووک بوونەوەیان و ئێستا لە پەراوێزدان هیچ سەنگ وقورسایەکیان نەماوە بە سەر ڕوودا□□کانی ئ□ران و ناوچەکەوە ئەم جۆرە هەڵوێستانەش هەردوو حیزب بەرەو ئەو مەنزەڵگایەی ئەوان دەبات بە داخەوە.

- **سەردار عەبدوڵا حەمە**
- ٢٠/١١/٢٠١٦